

MAQOLA SARLAVHASI: ANIQ FANLARNI O‘QITISHDA AMALIY MASHG‘ULOTLARNING O‘RNI

Muallif:

[Raxmatullayeva Gulnoz Yusupovna]

[Aniq fanlar o‘qituvchisi, Surxondaryo akademik litseyi]

Annotatsiya

Mazkur maqolada aniq fanlar — matematika, fizika, kimyo va biologiya kabi fanlarni o‘qitishda amaliy mashg‘ulotlarning o‘rni va ahamiyati yoritilgan. Amaliy mashg‘ulotlar o‘quvchilarning nazariy bilimlarini mustahkamlash, ularni real hayotdagi jarayonlar bilan bog‘lash hamda fanda mustaqil fikrlash va tadqiqot olib borish ko‘nikmalarini shakllantirishda muhim vosita hisoblanadi. Maqolada zamonaviy ta’lim texnologiyalari asosida tashkil etilgan amaliy mashg‘ulotlarning samaradorligi tahlil qilinadi hamda ularni tashkil etishda o‘qituvchining roli va metodik yondashuvlari haqida fikr yuritiladi.

Kalit so‘zlar:

Amaliy mashg‘ulot, aniq fanlar, o‘quv jarayoni, metodika, tajriba, o‘quvchi faolligi, eksperiment, mustaqil ish, STEM yondashuvi.

Kirish

Zamonaviy ta’lim tizimi o‘quvchilarni faqatgina nazariy bilimlar bilan emas, balki amaliy ko‘nikmalar bilan ham qurollantirishni maqsad qilgan. Ayniqsa, aniq fanlarni o‘rganishda nazariy materiallar asosida o‘tkaziladigan amaliy mashg‘ulotlar o‘quvchilarning mavzuni chuqur anglashiga va unga nisbatan qiziqishining ortishiga xizmat qiladi.

Asosiy qism

Amaliy mashgʻulotlar — bu oʻquvchilar tomonidan bilimni mustaqil ravishda egallash va uni qoʻllash faoliyatidir. Masalan, fizika fanida laboratoriya ishlarini bajarish orqali oʻquvchi nazariy qonuniyatlarning amaliy ifodasini koʻradi. Kimyo fanida esa reaktivlar bilan tajriba oʻtkazish orqali moddalarning xossalari haqida chuqurroq tushunchaga ega boʻladi.

Matematika darslarida amaliy mashgʻulotlar orqali oʻquvchilar real hayotdagi muammolarni matematik modellashtirish orqali hal qilishni oʻrganadi. Biologiyada esa mikroskopik kuzatuvlar, dala-tadqiqot ishlari amaliy koʻnikmalarni rivojlantirishda muhim oʻrin tutadi.

Shuningdek, amaliy mashgʻulotlar oʻquvchilarning mustaqil fikrlashini, ijodkorligini, muammoni tahlil qilish va yechim topish koʻnikmalarini rivojlantiradi. Bu jarayonda oʻqituvchining metodik yondashuvi muhim ahamiyatga ega. Amaliy mashgʻulotlarni tashkil etishda interaktiv usullar, axborot texnologiyalari, hamkorlikda ishlash shakllari samarali natijalar beradi.

Xulosa

Aniq fanlarni oʻqitishda amaliy mashgʻulotlar oʻquvchilarning bilim darajasini oshirish, ularda mustaqil fikrlash, kuzatish va tahlil qilish koʻnikmalarini shakllantirishda eng muhim vositalardan biridir. Amaliy mashgʻulotlarni zamonaviy metodlar asosida tashkil etish orqali oʻquv jarayonining samaradorligini sezilarli darajada oshirish mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Oʻzbekiston Respublikasi Prezidentining “Ta’lim sifatini oshirish boʻyicha chora-tadbirlar toʻgʻrisida”gi qarori, 2022 yil.
2. Xodjayeva, G. A. (2021). Aniq fanlarni oʻqitishda innovatsion metodlar. – Toshkent: Fan nashriyoti.

3. Usmonov, Sh. (2020). Fizika fanidan amaliy mashg'ulotlarni tashkil etish metodikasi. – Samarqand davlat universiteti.
4. Mamatqulov, B. (2019). STEM yondashuvi asosida fanlarni o'qitish. – “Pedagog innovatsiyalar” jurnali, №2.
5. Vygotsky, L. S. (1978). Mind in Society: The Development of Higher Psychological Processes. Harvard University Press.